

ærede Medlem for Svendborg Amts 1ste Valgkreds (N. Jensen) spurgte mig, om man ikke kunde komme til at belønne forædlede Heste efter Bestemmelsen i § 9. Ja, det tør jeg ikke benægte; at man kan, men forsaavidt der skulde være Tale om Avlsforeninger — og det maa jo navnlig være Tillægsdyr, der bliver Tale om — maa jeg gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at der er en Bestemmelse i Slutningen af § 9, som siger: „Avlsforeningers Formaal maa være anerkjendt som nyttigt og godt af mindst en af de i deres Virkefreds værende Landbosforeninger, der opfylder de i § 2, 2det Stykke stillede Betingelser, eller af Provindsens forenede Landbosforeningers Bestyrelse, medens de af Foreningerne anskaffede og udstationerede Tillægsdyr maa være fundne præmie-værdige ved et Landbosforenings- eller Distriktsdyrskue, forinden Tilskud overhovedet kan erholdes“.

Som Paragrafen er redigeret i dette Tilfælde — og jeg tror ikke let, at man vil kunne tænke sig et Tilfælde, der falder udenfor dette — maa man sige, at det er Landbosforeningerne, i hvert Fald Fællesforeningerne, der skulle høres og maa erklære sig om, hvorvidt man mulig kan komme ind paa den Slags Ting. Det samme ærede Medlem for Svendborg Amts 1ste Valgkreds var inde paa Spørgsmaalet om Opdrætning af Heste. Jeg vil tillade mig at gøre opmærksom paa, at i en Lov som denne kunne vi ikke komme ind paa et Spørgsmaal som dette; vi kunne ikke komme ind paa at lovgive om det; men vi kunne meget godt komme ind paa at tale om det, da det staar i nær Forbindelse med Hovedmaterien; og jeg giver det ærede Medlem Ret. Jeg tror, han har Ret i, at man i opdrættende Kredse maa faae Syn for, at man tilbels maa ind paa en anden Vej, at man fra Dyrets tidlige Ungdom maa sørge for at udvikle det i den Retning, det skal bruges i senere, og ikke lade det staa i sin Stald og æde Hø hele Vinteren igjennem uden at bevæge sig, hvilket giver en slet Hest i Tidens Løb, men derimod røre den og strigle den, i det Hele taget opdrage den forstandig, ogjaa tilbels hjærnefodre den. Hvis man ikke kan bibringe Befolkningen den Erkjendelse i langt høiere Grad end det nu er Tilfældet — der er for Dvrigt en god Udvikling i den Retning nu for Tiden — vil det ikke lykkes den at hæve Hesteavlens. Det forekommer mig, at det ikke er Lovgivningsmagtens Sag at bibringe Folket denne Anskuelse; det er en Opgave, der ligger for de ærede Fællesforeninger og Landbosforeninger, og som burde tages op af dem til

det Yderste, saa at de gjøre Folk det klart baade paa Hesteavlens og paa andre Omraader, hvilke overordentlig store Interesser der her staa paa Spil, naar man ikke følger de sunde Regler, ikke blot for Avlen, men ogsaa for Opdrætningen og Opdragningen — selvfølgelig, det ville vi let blive enige om.

Jeg tror allerede, jeg har rørt ved det Spørgsmaal, som det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds var meget ivrig for, nemlig at Kvægavlens overordentlige Betydning gjorde, at vi fremfor Alt burde lægge Vægt eller i hvert Fald i langt høiere Grad end nu paa Præmieringen. Naar det ærede Medlem ser ret paa dette Forslag, vil det ærede Medlem erkjende, at der er lagt overordentlig Vægt ogsaa paa Præmier til Kvægavlen og det er jeg selvfølgelig ogsaa villig til at erkjende, at det maa man. Men jeg tror ikke, at det i den Grad er nødvendigt i alle Enkeltheder at være saa omhyggelig overfor Præmieringen der, og det kan man ikke være efter de store Tal, man kommer til at give som Præmier til Saa-danne. Sagen er den, at for Kvægavlen har man langt større Tal, man naaer forholdsvis hurtigere til et Resultat; man naaer hurtigt igjennem Praxis til et Resultat om, hvad der er godt, og hvad der er mindre godt — det gjælder særlig Meieridrift. Det varer ikke ret længe, inden Folk ad praktisk Vej faar at vide, om den Vej, de ere inde paa, er slet eller god. Det vil det ærede Medlem ogsaa erkjende, at man paa forholdsvis flere Steder i Landet — baade i Sjælland og paa Værne for det røde Kvæg — er kommet til et positivt Resultat indenfor Stammen langt hurtigere end for Hesteavlens Vedkommende. Medens vi i en Mennestealder i hvert Fald med Lethed, hvor man har interesseret sig for det, er kommet ind paa et godt Spor og kommet til noget Solidt, have derimod de Feilgreb, der ere gjorte med Hesteavlens her i Landet, og som have været meget betydelige, i den sidste Mennestealder straffet sig haardt, og vi have endnu ingenlunde forvundet Følgerne deraf.

Formanden (Berg): Det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds (Bust) har bedt om Ordet for tredie Gang; med Thingets Samtykke (Ophold) har det ærede Medlem Ordet.

Bust: Jeg har selvfølgelig ikke tvivlet om, indtil den ærede Minister oplyser mig om det Modsatte — hvad jeg ikke haaber — at den ærede Minister vil anvende § 9 paa en hensynsfuld Maade. Jeg tvivlede for-